

Versailles

Ó Versailles, sloupoví a háje,
mramory živé, loubí taje,
ó Elysium, bohy, králi zkrášlené,
když tebe uvidím, v mé hlavě
jak rosa svěží na vyprahlé uschlé trávě
se klidu trochu vyřine.

Mně zdá se Paříž jinou říší,
mí bůžci domácí v tvé tiši
co ukrývají se, větvemi věnčení;
ztad často pláně, horské boky
do krajin přilehlých mě vylákají kroky,
kde jilmů oblouk trojí ční.

Teď povozy a jiné divy
i stráží ponocných ruch živý,
vše zmizelo; již nejsi pýchy skvělé stan:
leč spánek a samota hluchá,
ti bozi, jindy cizí ti, a práce ducha,
ten dvůr je tobě nyní dán.

Ach mládí mému, žel a běda,
již práce ochutnati nedá
jakási chmurná zahálka a lenivost.

Zlá nuda duši mou již tráví,
v ní chabá usíná. Já chvály, cti, ni slávy
si nežádám, té touhy prost.

Šer, opuštěnost, matné stíny
a klidu chmurné tiché prohlubiny,
hle, čeho nyní ždám. Ó ukryj dnů mých prach
a živ, ač mám-li vůbec žítí,
žár bledé pochodně mé, jež již matně svítí,
na lásky sladkých chimérách.

Ó není duše ještě ztlelá,
nevyschl život ještě zcela,
když pohled žen náš zrak i srdce zneklidní.
Kdo sleduje rád krasavici,
kdo u ní rád dlí, radostný neb stenající,
ten tíhu může nést svých dní.

Miluji, žiji. Šťastný kraji!
Tvar, jméno její se teď tají
již v tobě, vždyť tvé lesy jsem mu naučil,
když myslel jsem v nich, duši vznatu,
na chvíli tu, kdy viděl jsem ji, a pak na tu,
až poznovu bych u ní byl.

Ten pramen jen se pro ni
teď harmonicky ještě roní,
jenž tryskal kdysi z úst mi v bujně hojnosti.
Na rtech mých hájů tvojich přítmi
vytváří pro ni ještě básnické ty rytmy,
řeč bohů a řeč milosti.

Zla úspěšného svědku živý,
ach, kdyby ctný muž spravedlivý
moh srdce své blaženství ještě otevřít,
ó Versailles, vzkvetlé cesty tvoje,
tvé mlčení, v němž snů spí nejkrásnější roje,
by rozkoš jenom mohly sít.

Však často údolí tvá klidná,
tvé vrcholy, zátiší vlídná
se naráz pro mne v smutek těžký zavinou.
A vidím blouditi v nich stíny
těch davů, jimž soud proradný, bez jejich viny,
byl ustlal v rakvích pod hlinou.

Ten šťasten, Fanny, smrtelník, jenž s tebou dýše,
 kdo zří tě rdít se, usmívat se tiše,
 ten hosty božské zná z nebeských niv.
 Od dětství tvého nevinnost i něha vřelá
 tě hojně napájela
 a kouzly všemi sytila tvé krásy div.

A tam, kam duše vtiskla pocel, na tvé tváři
 mladosti růže s růžemi se studu sváří,
 že svůdnějších je plna kouzel, vnad;
 a pohled tvůj, tvé rty i tvoje slova,
 to všecko med ten chová,
 sám mudrc jemuž nadarmo chce unikat.

Ó rcí, proč nemám všecku slávu i čest lidí,
 jež talent, krása, vítězství jež klidí,
 bych na sobě tvůj zrak i duši zakotvil!
 By srdce tvé mé bylo, i když vzdálený jsem,
 jak ty jsi každým rysem
 vždy u mne, milená má, každou z chvil!

Zde byla, myslím. Jak je krásná! A ty zraky!
 Tak všichni dí; a chod její, ten byl taký
 a taký šat a taký hlas a rozhovor.
 Na pahorku tam sedíc vychýlena,
 jak zatáčí se Seina,
 v snách patřila, jak klikatí se její vzor.

Tak bloudím lesy s obrazem tvým v duši:
 tak mladý srn v divoké pouště hluší
 krok rychlí svůj, jsa broky proklaný.
 Má v sobě ránu smrtelnou a ještě běží;
 u vody čisté leží
 a skon svůj čeká, němý, křečí trhaný.

Sám, bez rodičů, krajanů i příbuzných
 na ostrov hrubý uvržen a vzdálen svých,
 když zcela zapomenut na této jsem zemi,
 Francie sladké jméno na rtech tísni se mi.
 U krbu zhaslého počítám chvíle sám,
 si přeji smrt, na osud bídný naříkám.
 A nikde přítele, hlas jehož vlil by síly;
 jenž u mne usedne a nad tvář mou se schýlí,
 jež slzami se zalila, a v dojetí
 mně ruku stiskne a rce tiše: Co je ti?

A žije se, byť bez cti. Být tak musí, zdá se,
 jí a spí bezctný také přec.
 I zde, v ohradách těch, kde smrt nás pase,
 kde sekera nás losuje jak věc,
 psaníčka píše se, se tlachá, intrikuje
 a muže ženy šidí potají;
 i zde se zpívá, hraje, píseň i vtip kuje,
 i zde se sukně zdvihají;
 teď balon vypouští kdos přes okna, střechy,
 balonek vzduch povětřím
 a prázdný jako sedmi set syčáků měchy,
 z nichž Barère nejvíc učeným.
 Ten skáče a ten běhá, onen skučí zpilý,
 tam rozumaří politik;
 a ve veřejích železných teď brána kvílí.
 To tygrů, soudců našich, v mžik
 sem vstoupil zásobitel. Koho osud
 dnes pod sekeru povolá?
 Naslouchá, chvěje se teď každý; že on posud
 to není, zří, radostí plá:
 však zítra ty to budeš, hlupče necitelný.

.....

Jak vánek poslední, zhaslého světla tříště
 i skon dne ještě prosvítí,
 tak v lýru vsáhám svou u paty popraviště.
 Snad záhy bude se mi loučiti.
 Snad dřív než hodina v kruh hnaná v spěšném reji
 po ciferníku kvapící
 na šedesátý krok, jímž končí se pouť její,
 svou rafij složí zvučící:
 sen hrobový můj uzamkne zrak v spánku.
 Snad dřív než verš, jejž započal
 jsem nyní, dobere se posledního článku,
 zde v těchto zdech, kde vládne žal,
 se posel smrti objeví, odvaděč duší,
 vojáky mrzce provázen,
 a jméno mé se zavlní v těch chodeb hluši,
 kde bloudím v davu samotén
 a brousím šípy, jejichž cíl jsou podlí vrazi,
 poctivce ovšem slabá msta,
 a naitech mých mi rým pak náhle zmrazí;
 mé ruce vazbou upoutá
 a uličkou té tlupy sběhlé, seskupené
 mých spoluvěznů ubohých,
 již všichni znávali mne dřív, mne žene –
 teď nižádný mne nezná z nich.
 Nuž dobrá! Dost jsem žil. Jakáže příměst čistá
 a mužné věrnosti i cti

příklady svaté, i též štěstí tucha jistá,
 tak sladké muži poctivci,
 jakáže Themis, zločincům všem tolik děsná,
 a soucitu pláč vznešený,
 jakáže vzpomínka na dobrodiní vděčná
 a přátelství též výměny
 tě plní lítostí, že jdeš již ze života?
 Prchavý strach je jejich bůh;
 a úzkost; přetvářka. Je děsná naše psota!
 Tak zbabělý je každý druh!
 Ó smrti, přijď! – Jen ty mne můžeš vykoupiti!
 Že srdce mé se položí
 pod tíhou běd? Ne, ne a ne! Kéž bych moh žít!
 Na životě mém ctnosti záleží.
 Muž poctivý a obět urážky a zloby,
 teď smrti blízce v žaláři,
 překoná jazykem i čelem mrzké hroby
 a pýcha jeho zazáří.
 A je-li psáno, že se meč již nezatřpytí,
 jsa třímán mýma rukama,
 i jinou zbraň smočenou v žluči mohu mít,
 ta také lidem pomáhá.
 Vy, Právo, Pravdo, nad rukou, úst mých díly,
 nad tajemstvím mých myšlenek
 jestli se brvy vaše hněvně nesupily,
 a podlců-li úšklebek,
 jich posměch strašlivý i kadidlové dýmy,
 jež pálili vám na počest,
 vám v srdce vřaly se ranami zlými,
 mne zachraňte! Ó zachovejte pěst,
 jež metá za vás blesk, jež pomstítí vás chvátá!
 Kde toulec pln, tam zle se mře!
 A katů neproklát a nezdeptat v louž bláta
 ty zákonů psí hudlaře!

Ty červy mrtvolné Francii nasazené
 do těla! Poklad jediný
 mé péro! Jede, žluči, hrůzo, k životu mne žene
 jen láska k vám v ty hodiny:
 tak smolou zhavou, již jí v žilách rozproudili,
 vzplá pochodeň snad uhaslá.
 Já trpím, ale žiji. Od běd mých ručej síly
 i naděj v dál mne unesla,
 vám díky. Bez vás jak jed onen siný
 zub hoře mého nevidný,
 mých přátel pád i vraha-lháře moc a činy
 by podhlodaly moje dny;
 smrt dobrých těch, jež do vyhnanství štvali,
 i hanba vrahy poslouchat
 by zničily mne; nebo do hrudi mi vklály
 sebevražedně dýku snad.
 Leč zbyl by pak, kdo dobám příštím poví,
 jak spravedlivý umíral?
 Kdo syny jejich utěší, kdo uspí vdovy,
 kdo podobu by maloval
 těch lotrů věrnou tak, až hrůza padne na ně?
 Kdo sestoupil až do pekel
 a spletl metlu trojitou, msty pozdvih zbraně
 na tento světa vyvrhel?
 Kdo na jména jich plil, kdo zpíval jejich muka?
 Leč ticho, zdus svůj výkřik zlý;
 trp, srdce práva lačné, to, jež záštím puká.
 Ty, Ctnosti, plač pak, zemru-li.

Je šťasten ten, kdo moudrosti cvik rád si svojí,
 kdo nauk starých posvátným se mlékem kojí,
 leč zároveň kdo zdědil kdysi s vlohou svou
 i statek skrovný, svobody jenž je mu zárukou.
 Má v svaté samotě dost ke studiu času,
 dost prázdňě, spánku, tepla; přátele i kvasu
 si pozvat smí a někdy večer pocel mladý má
 i krásky běloučké s černýma očima.
 On krotit nemusí puzení svrchované,
 ni dusit génia, jenž ve hrudi mu plane,
 by bezctně pera svého i svých prázdných chvil
 pro práce smutně pokoutní snad zneužil.
 On nemusí, by loď svou pohnal ku přístavu,
 se vrhat ve velkého světa ryčnou vřavu,
 on dvacet prázdných hovorů nemusí snést,
 v nichž víc než nuda tlachalů je zloby lest,
 kdy v dlouhé obraty zbytečné jakés hádky
 řve dvacet stran své nároky i rozum krátký,
 i kněží, dvořané, ti vrazi nároční,
 i šlechta, úředníci, z kterých hloupost čpí,
 vše samozvanci, lupiči též žraví
 a ducha otců našich dědici, žel, praví.
 On neslyší, jak rýmař zpupný z křesla tmy
 své dílo zbubřelé do posluchačstva hřmí.
 A skrývat stále myšlenku on nezakusí,
 své duši aniž ticho věčné uložiti musí,
 ni pravdu zrazovati, by si zjednal klid,
 ni hlupcem tvářit se, by s hlupáky moh žít.

To u Glycery, přátelé, se hod dnes strojí?
 A krásná Saska také bude tam v tom roji?
 A Růža, u níž nebývá mdlá nálada
 a jejíž tanec měkký k rozkoši tě pobádá?
 A sestra její že s tím hlasem vzácným zcela
 by ke kytáře, pravíte, nám písňě pěla?
 A Julii mít budem, světlý její smích
 a ňadro pevné, skvoucí se a bílé jako sních?
 Ó žeť v podobné orgii jsem uviděl ji kdysi,
 jak vlasy spuštěné, půl nahá, v ni se mísí:
 ó nikdy Kythairon za nocí hlučivých
 tak krásné menády neviděl v lesích svých.
 Jsem při tom. Jíti s vámi tam jsem pohotový!
 Však, bozi, jestli Kamila se o tom doví!
 Pak jaká bouř hostině půjde vzápětí,
 jestli jí slůvko jen z ní k uchu doletí!
 Ó tuchy nemáte, kam její moc až sáhá.
 Když oči jsem či úsměv chválil, ústa vlahá,
 neb jestli, s krasavicí jak tu sedím při hodech,
 rty naše zvlnil smích neb zcela tichý vzdech,
 hned všecko ví. A hned tu křik a spor a váda.
 Nic, slovo pouhé, posun, vše je jí hned zrada.
 Prý každý mé k té krásce viděl ohledy,
 k ní zrakem mluvil jsem a její pohledy
 prý lovil jsem. A pak pláč! Nad Memnonem

tak nelká máť a slzí víc nad jeho skolem
 se nelilo. Víc! Jde až k ranám její msta.
 Mne udeří. Ji ruka má pak potrestá,
 leč lehce jen, vždyť hněv svůj pouze líčím, hraji,
 a na ramena bezmocná, jež ku turnaji
 se lásky hodí jen, chci polibky pak sít.
 Vždyť hněv ni hlasu jí neumí roztrpčít.
 Já křivdu její spíš než lhostejnost mám radši,
 hněv její líbí se mi, neboť lásku zračí.
 Já mám-li o ni strach, i do ní on se vbod;
 a bázeň neklidná svůj mívá v lásce zrod.
 Klid bezpečný však srdce citu prosté věští,
 já sokům svým rád přenechám to klidné štěstí.
 Rád pokoj nemám. Sebevětší buď můj děs,
 když taký krásný zrak se na mne s hněvem snes,
 přec sváry podpaluji rád a jim přec přeji.
 Chci plakat sám neb vidět téci slzy její;
 buď vrhat urážku, neb vyvracet ji snad,
 buď odpouštět, neb od ní odpuštění brát.

Leč jaký hluk? – To Julie je hlas, mí braši.
 Jen blíž! Ach, jaká noc se blahem zpitá snáš!
 Ó kolik ňader vezmem v plen! Ó kolik vnad
 přes odpor marný budeme přec celovat!
 A jaké divy ze skrýší jsou vypáčeny!
 Je třeba, aby, v křiku slavnosti té, Seiny
 proud vzbouřený do šíra zvučel naše veselí,
 až kupec v sousední jsa vzbuzen posteli
 a rozkoš naši vnímaje, hned rozzářený
 polibky zdvojí na těle své mladé ženy.

Byl takový jsem, takový i ještě jsem:
 Když nemoudře si ruka vedla s pokladem,
 když vraceje se od hostiny pozdě v noci
 prah Lauřin najdu zavřený, tu bez pomoci
 se vracím pod střechu. Tu v četbu zapadlý,
 bez touhy, člověk se rád k bohům pomodlí.
 A křičím: „Trud ten marný! Nepokoje blázna!
 Ve věcech lidských jaký žel mně toho prázdna!
 Což třeba tak se za penězi, láskou hnát,
 tak božstva náhody se sebou nechat hrát!“
 Leč jestli Plutus obrátí v mé ruce znovu
 nějakou žílu ztracenou žlutého kovu;
 neb jestli na kyn můj ze svého pokoje
 se sousedka má bílá měkce usměje,
 pak sbohem, velcí mudrci, knih starých řádky,
 vznešená stoo, Apollinův chrám sladký!
 A houfně hned se vrátí vzdechy s psaníčky,
 i touha líbit se, parfémy, svátky, kytičky,
 i dlouhé pohledy, i elegie měkce tkaná,
 i vášně orgie až do bílého rána.

Ó tvrdá nutnosti, otroctví žalná tíha,
 ó osude, můj nejkrásnější věk již stihá,
 mé plynou dni, jsou z touhy, pláče utkané,
 a střída naděje i bolu v nich již nestane.

Jak často otročením mdlý, unaven pítí
 rmut z číše té, jež nazývá se žití,
 mdlý pohrdou, jež chudobu vždy provází,
 můj duch si hrob, ten azyl ždaný, obrazí.
 Na dobrovolnou smrt se usmívám a v pláči
 sám sebe prosím: řetěz tvůj kéž rozbít se ti ráčí.
 Již dýka sladká, která hruď mi poraní,
 mým před zrakem se skví a chví se pod dlaní.
 A pak mé srdce naslouchá si, v slabost padá:
 mí rodiče, mí přátelé, má léta mladá,
 mé spisy nezralé; neb pro svůj vlastní zrak
 zná člověk skrýt se vždy uměle pod oblak.
 A jakékoli s osudem měj si on svazy,
 vždy člověk život objímá, se před ním plazí;
 a nežli zemřel by, daleko hledá jeho strach
 záminku jakousi, jak žít dál v útrapách.
 On trpěl, trpí: nadějí však držán v klamu,
 od bídy přes bídu se vleče v hrobní jámu.
 A smrt, jež z každého tě utrpení vyléčí,
 se zdá mu novým zlem, z běd všechněch největší.

Ó plačte, ledňáčci, vy ptáci posvátní,
 Thetidě drazí, ledňáčci vy sladcí, ston váš zni!
 Dožila Myrto již, ta Tarentanka mladá!
 Ke břehům kamarinským lodí plula ráda.
 Tam zvolna zpěv i flétny v Hymenových hrách
 ji měly dovésti až na ženichův prah.
 A ke dni tomu střeží klíč jí zvláště bdělý
 šat svatební, tam pod cedrem jež uzavřeli,
 i zlato, jež jí ozdobit má ramena,
 i voňavku, jež pro vlas její určena.
 Leč na přídě když stojíc hvězdy velebila,
 ji větru, který do závojů dul jí, síla
 hned objala: užáslá, plavců daleká
 se kácí, křičí, ve vln klínu umlká.
 Je ve vln mořských klínu Tarentanka mladá.
 Pod hladinou již ke dnu tělo její krásné padá.
 Tu Thetis plačící v skal hlubé výduti
 ji před žravostí oblud spěchá ukrýti.
 A z vůle její překrásné hned nereidky
 ji pozdvihují jemně vlhké nad příbytky,
 ku břehu nesou ji a mžikem, ve chvíli
 ji na mys Zefyrův již měkce složily.
 Pak nárkem žalostným své družky přivábily,
 z hor, pramenů i hájů všecky víly
 a „běda“ lkají bijíce se do prsou,

jak v smutku přetěžkém kol rakve její jdou.
 Ó běda, milenci ty nebyla jsi vzdána,
 tys neoblékla svatebního šatu zrána.
 Ni rámě tvé náramků zlatých netisk svaz,
 ni vůně sladká nevyhlila v tvůj se vlas.

Tak, přáteli, je ke mně Phoebus milostivý.
 Já často starých autorů si vlastním divy,
 a ještě častěji, zažehnut jejich plamenem
 jak nutkán bodcem ctným, já tvořím v něm.
 V mých pracích čichaje, obočí nasupené,
 mne soudce s křikem divým na soud žene;
 prý dvacet míst jsem přeložil a hned ten krám
 všem vykládá, své moudrosti se diví sám.
 Proč ke mně nejde? Z těch, jichž nepoznal, z mých lupů
 já jmenoval bych mu alespoň hodnou kupu.
 A prst můj na plášti mém mu zjeví steh,
 jenž neviděn se plazí v přezdobných švech,
 by včlenil purpuru pruh odkuds do mé řízy.
 Já umění mu ukáži, je davu cizí,
 jak zrak by jeho, kde se váží, odloučil
 ty kovy spájené, z nichž spěš svou jsem dřív slil.

Chce často nešťastník své opustiti žití,
 než naděje v něm důvěřivě touhu nítí.
 Pod stanem voják doufá, až se vrátí mír,
 s ním klid že přijde, hody, písně, tanců vír.
 A oráč v potu sténaje zří nad radlicí
 své úhory již novou úrodou se skvící.
 Lež od duše mé všecka naděj odstoupila,
 mým zrakům všecko zastírá již nuda zlá;
 dní hořkých, nocí hořčích ještě tlak mne mučí.
 Mně chvíle každá smočena je v temné žluči,
 a všude jen svou duši, bolest nalézám,
 i Lykoridy jméno, stud i její klam.
 Ó Lykorido nevděčná, vy zběhlá ve lsti,
 jste toho zradila, kdo ve vás měl své štěstí?
 Vy v tom jste nalezla své kratochvíle cíl,
 že srdce toho rvala jste, jenž pro vás žil?
 Jí odpusťte, ó přátelé; kéž neproklejí
 ji hněvy vaše pro smrt mou ni zradu její.
 By srdce její pro mne zranil lidský tvor,
 já neždám, ni mé jméno řek jí na úkor.
 Ti přátelé mi byli drazí; se mnou býti
 jim milo bylo. Prchám jim teď: sám chci žítí;
 vždyť zře mne, každý děsu, hrůze podléhá,
 mne poznat váhá, zdali já to jsem, se ptá.

Je to zde přítel jich? svých zábav zří-li druha,
 jenž vášní mladých jako oni vždy byl sluha,
 tam hostem vždy, kde krása, kvas, kde verš i žhne?
 To čelo bledé, mroucí, hořem ztrýzněné,
 to starci náleží, ježž ohnula zlá léta,
 jenž nohou jednou dotk se záhrobního světa.
 Já běh svůj skončil, Lykorido, zajisté,
 když nemilujíc mne již, smrt mou chtěla jste.
 Já dožil již, je u konce mé žití skromné:
 co hodina, to den, co den, to rok je pro mne.
 Milenci bědní stárnou za jediný den.
 Bolestí lásky každý z vás buď svoboden:
 ty rychlí jen let našich beztak spěšných nití,
 ne Čas jen, také Hoře umí vrásky vrýti.
 Jak, Galle, jak! jen od kolébky něco stop
 tvým krokům mladým záhy tak otvírá hrob?
 Mne však, až naplním svou sudbu, sotva mine
 břeh blažený té Léthé sladké, dobročinné;
 tam stinná loubí jsou, tam azyl připraven,
 tam tance, hry, tam v hudbě uplyne mi den,
 tam čeká najáda, v jeskyni plné mechu
 po květech plyne, tesklivá mně pro útěchu.
 Tam krása nikdy pro svou vnaďu nekvílí:
 je stálá, neklame, milenky, která nesdílí
 tam žáru tvého, není, každický tam šťastně volí,
 tam přísaha je věrná, rozkoš nepovolí.
 Co řku? Tam bez zmatku bys milovati směl;
 kde není přísahy, tam neznán její rušitel.

Mne přijďte, krásné bohatýrky, potěšiti:
 ó Léthé, přej mi úkryt jejich božský zřítí;
 mně zapomenout zla dej a mně nalij klid!
 A do dřímotných vln svých nech mně pohřžít
 i Lykoridy jméno, hanbu mou i bídu.
 Snad jednou do hájů tvých úsměvného klidu

Lykoris, zraku jejímu že zhasl svit,
 polita slzami, o lásku moji přijde poprosit,
 mně říci, Styx že mi ji upřímnější vrátí,
 jen mně že líbit se teď bude její prací,
 že zřela stokrát, pomník pouta těsného,
 jak její srdce nemůže žít bez mého.
 Teď Lykoris v mých očích kouzelná již není.
 A přec... Ó milko neblahá! To okamžení
 ty chtěti jen, a Gallus důvěřivý rád
 i s tebou žít by chtěl, i s tebou umírat.

Píseň

Já k srdci svému slabému jsem tohle vzdech:
Což milou milovat, což není na tom dosti?
A nevidíš, že tak svou měnlivostí
čas štěstí poztrácíš jen v nových žádostech?

Mně odvece: Ne, to mi není ještě dost,
svou milou milovat, to není dosti;
a nevidíš, že právě touto měnlivostí
se dražší stává nám ta blahá minulost?

Já k srdci svému slabému jsem tohle vzdech:
Což nestačí ti tolik truchlivosti?
A nevidíš, že tou svou měnlivostí
jen bolest nalezneš v svých nových obrazech?

Mně odvece: Ne, to mi není ještě dost,
mně nepostačí tolik truchlivosti;
a nevidíš, že právě touto měnlivostí
se dražší stává nám ta hořká minulost?

Ó krásná byla, krásná-li
Noc nepohnutá býti může,
jíž v kapli chmurné ustlaly
Michela ruce klidné lůže.

A dobrá byla, stačí-li,
by ruka tvá se otevřela maně,
by boží zraky nestihly –
a kov pad bez soucitu v dlaně.

Těž myslila, hluk marnivý
když sladké melodické řeči,
jenž jako potok lkavý zní,
ti o myšlence vnitřní svědčí.

A modlila se, krásný zrak,
jenž na zemi hned chvíli prodlí,
hned povznese se do oblak,
jestli i on se modlí.

I smála by se, kdyby květ,
ten, co se nikdy nerozvíjí,
se mohl otevřít a rozechvět
ve větru nevěrném, jenž mívá.

I plakala by, kdyby pěst,
jež na srdce se kladla chladně,
poznala, že v té hlíně lidské jest
ukryta božská rosa na dně.

I milovala by snad, pýcha zlá,
jež lampě marné blízka byla,
co u rakve je zažehlá,
jí srdce kdyby nestřežila.

Ó nežila a mrtva je.
Že žila, jen se přetvářela.
Jí z ruky kniha padla celá,
z níž nečetla ni písmene.

1

Před Elysejským palácem vy trotoáry,
ó noci v samet propadlá,
kdy srdce naše byla nám tak mdlá
i tělo unavené žáry;

ó dome z hvězd, který ses snívý
nad trosky duší našich zdvih,
vy taxauta z těch polí Elysejských,
mi svědky buďte; i vy

podzemní koby, výdechy jich vinné,
v nichž tálo naše loučení –
zatímco z očí jí
pár jedovatých slzí plyne.

2

Jurançon z třetího roku,
plavý jak klas,
má dívka a krajové písňě hlas,
jak srdce mé bylo hned v skoku!

I vy – co tamty vinice –
jste zahynuly
jak číšník můj ve věku půli,
má léta krásná nejvíce?

Což byste se mi nevrátily
zpod vzkvetlých besídek,
kdy Pau tu svítí do dálek,
přes luka bílý?

3

Pamětliv, břehu, buď,
jenž tvar máš ramena,
ty, strání, mlhou měkkou zkrášlená
jak šlářem ženská hrud',

Filae s ptactvem pějícím,
vás hnedky nebude,
až zemru, nežijete ani dne,
když nechyt vás můj rým.

4

Je život obraz marný; spíše
má cenu stín, jenž pad
na zeď. A přec mám tolik rád
tvůj obrys, jenž se píše.

Když mimo jdeš, i smích tvůj zlý,
jenž nahou zbraní plane;
i slzy tvoje lehce lhané,
jež slunce zrcadlí.

A zemřít není též žert jakýkoli.
Tož v noci-li máš strach,
své srdce neslyš bít na poplach:
to přepodivně bolí.

5

V Arlu, kde Aliscami jsou,
když růží stíny se nítí
a čas je pohodou,

ó věcmi se nenechej omámiti.
Když bez příčiny srdce bítí
chce o tvoji hrud'

a když holubi ztichli, v tu dobu
o lásce tiše mluv, opatrn buď
na kraji hrobů.

6

Že za zástěrkou vzplanul jsem i tíž,
mně vyčítáš bodajíc slovy.
Však srdce své tobě dát, není-liž
to, do Athén nositi sovy?

Jen nekrč nos svůj tak kysele,
když mluvíš o lásce za kuchyní.
Ctnost svou do výše postele
sám Achilles klad s otrokyní.

A ves znám já, ji palmy hlídají
pod sluncem, které víc tam pálí;
tam hoši jsou, je služkám svým potají
mí otcové nadělali.

Ó neboj se, že nebesa prolomí času vztek;
květ v rukou jeho se nezmění, ni říše.
Vše stejné je. Touž tobě vůni lilje dýše
jak Kleopatře kdys – a tž i polibek.

8

Žít je-li povinnost, až život bude pryč,
ať rubáš tajemstvím mne aspoň smoutí.
Je třeba dovést mřít a umlknouti
jak Gilbert, který spolkl svůj klíč.

Georges Duhamel

Balada o člověku se zraněným krkem

Jen nemluv, bratře, s hrdlem rozdraným!
Mně stačí, tvůj-li pohled naleznu.

Mně stačí viděti ten záhyb hluboký,
jenž v chvění vzdaluje se ku skrání,

a zornici tvou úzkostnou a těkavou,
jež rozšiřuje se pod stínem zevnitřním,

a celé tělo tvé přede mnou napjaté
jak stránka v řeči mojí napsaná.

Tvé tělo! Až do nehtu toho malíčku,
až ke svráštělé kůži kolenní,

až k uším od větru krabatým,
až k nohám nadmutým žilami dělnými!

*

Ó bratře, nevíš-li, že když se chvíš,
i já se chvěji jak na topolu snět ta blíž?

A kašel když se rozburácí v hrudi tvé,
že po radosti je hned také v hrudi mé?

A vzduch-li sténá, jak hrdlo tvoje rve,
zda může zpívat, když vteče v hrdlo mé?

A spánek-li tě mívá tuhle noc,
což myslíš, že posílí mne tuhle noc?

*

Tak tedy, druhu můj, již nemluv nic!
Ať nekrvácí zas tvé hrdlo střelené!

Jen do očí mi stále patří, stále hled
mi jenom do srdce a do srdce.

Jen ruku svou do ruky moje spust',
svou ruku velikou, tak silnou a tak mdlou.

A tak, můj druhu, neříkej jen nic,
ty, který tolik věcí máš mi říci.

Nezjištěný básník

„Ó dámy, které tvrdě oplácíte přísnoští“

Ó dámy, které tvrdě oplácíte přísnoští
milenců něžných pokoru s věností,
jichž zloba vytrvalost jejich odměňuje
a splácí ukrutností jejich čest,
vy nikdy nevstoupíte, to váš bude trest,
do Ráje Milosti, jež Rozkoš sluje.

Vás peklo čeká, ohně jeho krutý pal,
by za zradu vás vaši potrestal,
vás nebe šípy hněvu svého pozraňuje,
je těžká proti Bohu vina vaše, hřích,
neb snadno dopřátí chce radostí vám svých,
tož s Ráji Milosti, jež Rozkoš sluje.

Childe Harold

Velký tmavý v dáli plaví
 člun se pohřební.
 Pod kuklemi mrtvol němí
 strážci jsou v něm vsazení.

Básník mrtvý tiše v něm tkví,
 obnaženu svoji tvář,
 modré oči svoje točí
 stále ještě v nebes zář.

Zní to zdola, jak když volá
 chorá vílí snoubenka,
 a vln síla rozlomila
 o člun se a v pláči lká.

„Kročeje moje“

Kročeje moje
 zní mýtinou,
 ze země dutě
 vždy se mnou jdou.

Podzim již přišel,
 vzdálen je máj,
 bývala někdy
 mladosti báj?

Kypící mlha
 duchem vlá kol,
 prázdné je nebe,
 černý trávy je stvol.

Jen kdybych byl
 tu nebyl v máji šel,
 živote můj,
 jaks mi uletěl!

Žena čeká na mne

Žena čeká na mne, ona obsahuje všechno, nic neschází,
leč všechno by scházelo, kdyby pohlaví scházelo, nebo kdyby šláva
pravého muže scházela.

Pohlaví obsahuje všechno, těla, duše,
mínění, důkazy, čistoty, rozkoše, výsledky, prohlášení,
zpěvy, rozkazy, zdraví, pýchu, mateřské tajemství, semenné mléko,
všecky naděje, dobrodiní, dary, všecky vášně, lásky, krásy,
rozkoše země,

všecky vlády, soudce, bohy, sledované osoby země,
tito jsou obsaženi v pohlaví jako částky jeho a ospravedlnění jeho.

Bez studu, mám rád, ať zná a vyznává rozkošnost svého pohlaví,
bez studu, mám rád, žena ať zná a vyznává svoje.

Nyní opustím sama sebe od ženy neschopné utrpení,
půjdu zůstat s ní, která čeká na mne, a s oněmi ženami,
které jsou teplé krve a postačují mi,
vidím, že mi rozumějí a nezapírají mne,
vidím, že jsou hodny mne, budu silným manželem
všech žen.

Nejsou ani o prach méně, než jsem já,
jsou spáleny v tváři svitem sluncí a dechem větrů,
jejich maso má starou božskou pružnost a sílu,
znají, jak plovat, veslovat, jezdit, zápasit, střílet, běhat, sekat,
ustupovat, postupovat, odporovat, bránit se,
jsou rozhodné ve svém vlastním právu – jsou klidné, jasné,
dobře ovládající sebe.

Spěchám přimknout vás k sobě, vás ženy,
nemohu vás nechat, rád bych vám dělal dobře,
já jsem pro vás a vy jste pro mne, nejen kvůli sobě,
ale kvůli jiným,
ukrytě spí ve vás větší rekové a pěvci,
ti odpírají procitnout při dotyku nějakého muže, leč mne.

To jsem já, vy ženy, jdu svojí cestou,
jsem přísný, ostrý, veliký, neodraditelný, ale miluju vás,
nezraním vás více, než je pro vás nutno,
liju látku, abych vzbudil syny a dcery příhodné těmto Státům,
tlačím volným drsným údem,
přivazuju se skutečně, neslyším na žádnou prosbu,
neodvažuju se odtáhnouti, až uložím, co bylo tak dlouho

nahromaděno

ve mně.